

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gzz 34/05
07.04.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Slijepčevića, predsednika veća, Dragice Marjanović, Sonje Brkić, Slobodana Spasića i Stojana Jokića, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog Republika Srbija, Ministarstvo finansija i ekonomije - Uprava carina - Carinarnica u Subotici, koga kao zakonski zastupnik zastupa Republičko javno pravobranilaštvo, Odeljenje u Zrenjaninu, radi naknade štete odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužilaštva Gt-I - br.3698/04 od 20.01.2005. godine, podignutom protiv presude Opštinskog suda u Kikindi P.br. 261/03 od 23.04.2004. godine i presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.br.1342/04 od 06.10.2004. godine, u sednici veća održanoj dana 07.04.2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

USVAJA SE, zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca, UKIDAJU presuda Opštinskog suda u Kikindi P.br. 261/03 od 23.04.2004. godine i presuda Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.br. 1342/04 od 06.10.2004. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kikindi P.br. 261/2003 od 23.04.2004. godine odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se tužena obaveže da mu isplati novčani iznos od 35.510,67 dinara sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 01.12.2002. godine pa do konačne isplate i odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove spora.

Okružni sud u Zrenjaninu je presudom Gž.br. 1342/04 od 06.10.2004. godine odbio kao neosnovanu žalbu tužioca i potvrdio navedenu presudu prvostepenog suda.

Republički javni tužilac protiv prvostepene i drugostepene presude podiže zahtev za zaštitu zakonitosti, zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti na način propisan čl.401, čl.402. i čl.408. stav 1. ZPP, Vrhovni sud nalazi da je zahtev za zaštitu zakonitosti osnovan.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilac je na osnovu rešenja Carinarnice u Subotici od 28.05.2000. godine, uplatio porez na novouvezeni putnički automobil u utvrđenom iznosu u dva navrata 26.05.2000. godine i 03.08.2000. godine. Drugostepeni carinski organ odbio je kao neosnovanu žalbu tužioca izjavljenu protiv rešenja prvostepenog carinskog organa. Savezni sud je presudom od 27.02.2002. godine, uvažio tužbu tužioca u upravnom sporu i poništio rešenje drugostepenog carinskog organa. U daljem postupku Savezno ministarstvo za finansije je donelo rešenje 11.02.2002. godine kojim je usvojen zahtev tužioca za povraćaj više uplaćenog poreza na promet, a iznos od 15.213,24 dinara vraćen 01.12.2002. godine. Tužbeni zahtev u ovoj parnici predstavlja kamatu po stopi utvrđenoj Zakonom o visini stope zatezne kamate obračunate za period od 03.08.2000. godine kada je tužilac uplatio više obračunati porez do 01.12.2002. godine kada su mu sredstva vraćena, i iznosi 35.510,67 dinara.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su odbili tužbeni zahtev sa različitim pravnim razlozima.

Prvostepeni sud tužbeni zahtev odbija pozivom na odredbu čl.42. i 43. Zakona o porezu na promet. Primenom ovih zakonskih propisa smatra da tužilac nema pravo na kamatu za period pre donošenja rešenja kojim je odlučeno o zahtevu za povraćaj više uplaćenog iznosa. Kako je povraćaj više uplaćenog saveznog poreza na promet izvršen 01.12.2002. godine a rešenje o povraćaju doneto 11.12.2002. godine prvostepeni sud zaključuje da tužilac nema pravo na kamatu na više uplaćeni iznos poreza na promet. Drugostepeni sud žalbu tužioca izjavljenu protiv prvostepene presude odbija i tužbeni zahtev smatra neosnovanim, zato što tužena nije nesavesni sticalac više naplaćenog poreza na promet koji je naplatila na osnovu upravnog akta i tužiocu ga vratila na osnovu upravnog akta kao stečeno bez osnova pre donošenja zahteva sudu za isplatu. Sa tih razloga, a na osnovu odredbe čl.214. ZOO drugostepeni sud tužbeni zahtev smatra neosnovanim.

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca ukazuje da su nižestepeni sudovi svoje presude zasnovali na pogrešnoj primeni materijalnog prava. Revizijski sud suprotno izraženim pravnim stavovima nižestepenih sudova smatra da tužiocu pripada pravo na kamatu na više naplaćenih poreza na promet po proteku roka od osam dana računajući od dana podnošenja zahteva za povraćaj više uplaćenog poreza na promet a to je u konkretnom slučaju 11.07.2002. godine. To pravo zasnovano je na odredbi čl.43. stav 1. tač.1. Zakona o porezu na promet koja zakonska odredba se treba primeniti na materijalno pravni odnos stranaka.

Pogrešna primena materijalnog prava rezultirana je pogrešno i nepotpuno utvrđenim činjeničnim stanjem, jer nižestepeni sudovi nisu utvrdili koliko iznosi obračunata kamata za period od dana kada ona po specijalnom zakonu pripada tužiocu pa do dana povraćaja više naplaćenog saveznog poreza na promet.

Prvostepeni sud će otuda u ponovljenom postupku utvrditi koliko iznosi kamata obračunata po stopi Zakona o visini stope zatezne kamate za navedeni period i primenom materijalno pravne odredbe iz specijalnog zakona odlučiti o pravu tužioca na isplatu kamate u ovom periodu. Istovremeno će prvostepeni sud utvrditi može li tužilac pravo na naknadu štete zbog pogrešni i neosnovano više naplaćenog saveznog poreza na promet iskazati i kroz zakonsku kamatu za period od dana neosnovano izvršene naplate ovog poreza. Pri tom se ukazuje da za odgovornost tužene za naknadu štete nije od značaja da li su organi tuženog postupali savesno ili nesavesno. Bitno je samo da je radnjama organa tuženog za tužioca nastala šteta i da pri nastanku štete nema nikakvog doprinosa tužioca kao oštećenog. Nakon što utvrdi ove bitne činjenice za odlučivanje o tuženom zahtevu prvostepeni sud će ponovo odlučiti o osnovu i visini tužbenog zahteva i troškovima spora. Osim toga, pozvaće se tužilac da uredi tužbu. U sporu ne postoje dva tužena. Jedina tužena je Republika Srbija. Ministarstvo finansija i ekonomije i Uprava carina, Carinarnica Subotica, ne mogu biti stranke u ovom postupku. Dodavanjem njihovih imena uz ime tužena Republika Srbija, predstavlja samo bliže označenje tužene.

Na osnovu izloženog, a primenom odredbi čl. 408. stav 2. a u vezi sa čl.399. ZPP, Vrhovni sud je usvojio zahtev za zaštitu zakonitosti i odlučio kao u izreci revizijskog rešenja.

Predsednik veća - sudija,

Dragiša Slijepčević,s.r.

Za tačnost otpravka

vg